

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 9.

Indult Bétsből, Pénteken, Januárus' 29-dikén, 1830.

B é t s.

A' közelebb mult Vasárnap, Jan. 24-dikén vala szerentséje Gróf Raynevalnak, mint a' Frantzia Király Ö legkeresztyénebb Felsége meghatalmazott Nagy Követének, a' Felséges Austriai Tsászári Udvarnál, Ö Ts. K. Felségének meghatalmazó levelét fényes audientzián benyújtani. Ennek végződésével a' Felséges Tsászárné méltóztatott a' Nagy Követ Urat elfogadni.

Jan. 26-dikán a' Felséges Korona Fő Hertzegnél jelent meg a' Nagy Követ Úr audientzián.

Ö Ts. K. Felsége az itt következő kegyelmes levelét méltóztatott Printz Hohenzollern-Hechingen Ö Hgségéhez, mint a' Hadi Tanács Praesidenséhez botsájtani:

„Kedves Printz Hohenzollern! Én, a' megüresült Bellegarde Gyalog Regimentjét Albert Fő Hertzegnek adom, Fő Hertzeg Károly Testvérem legidősbb Fijának, mellynek második Tulajdonosává Feldmarchall-Lieutenant Bároró Lauert nevezem ki. Bétsben Jan. 11-dikén 1830. Ferentz s. k.

Ö Ts. K. Felsége Jan. 18-dikán költ kegyelmes végzésében méltóztatott a' Fels. Magyar Udv. Cancellariánál az által, hogy Mgs Vég h Ignázt Ur Ország Bírói Itélő Mesterré neveztetett, megüresült Udvari Secretariusi Hívatalra Mgs.

Felső Büki Nagy Benedek Ts. K. valóságos Kamarás Urat, eddig betsületbeli Udvari Secretariust, kegyelmesen kinevezni.

G ö r ö g O r s z á g.

Aegina, Dec. 27-kén. Egy Orosz Fregát, melly Ribeaupierre Urat (Orosz Követet a' Török Udvarnál) hozza magával, Dec. 17-kén vetett vasmatskát Porosnál az úgy nevezett Klastromrévben. A' Hajó Nov. 27-kén indult meg Nápolyból, útját az egy hónap óta szünet nélkül dühösködő szelek hátráltatták. A' Követ Úr, a' mint halljuk, egy két nap mulva kiindul Smyrnába, és onnét el Konstantzinápolyba, a' hol a' Frantzia és Anglus Követekkel egyetértésben, a' Görög Ország sorsát eldöntő Alkudozásoknak elvégezésében fog szorgalmatoskodni.

Vice-Admiralis Rigny, és Vice-Admiralis Malcolm Urak, kik darabidő óta itt múltak, eltávoztak Kikötönből. Ellenben a' Nevsky Sándor Orosz Lineahajó, Máltából jöven, hozánk a' mai napon beszállott.

Gróf Capodistrias, a' f. H. elején, a' Helena nevű Fregáttal, béúta Országunknak némelly szigeteit, nevezetesen Hydrát és Spezziát; onnét, Dec. 16-kán az Ambelaki révben kiszállván, Salamis falujába elmé-

ne, a' hol a' Keleti Görög Országi tábornak nagy része öszveseregelve feküdt, és a' főbb tisztek, mint: Grisiotis, Christodulo, Dyovunioti, Hadsi-Christo's a' t. öszvegyülve valának. Mind a' Tisztek, mind a' katonák örvendezve fogadták az Elölülöt. (A' minapában ezek zúgolódni kezdettek 'soldjoknak kimaradásáért). Dec. 18-kán és 19-kén Oberster Rhodios, mint rendkívülvaló Inspector, megmustrálta a' katonaságot; 20-ikban elkezdődött a' hátramaradott 'soldnak ki fizetése. — Maga az Elölülő Dec. 19 kén elútazott Porosba, és onnét Aeginába. Míg Ri-beaupierre Ur itt leszen, addig nem is fog innét elmenni Nápoliba.

Howe Sámuel Úr, az Új-Yorki és Bostoni Philhelleneknek (Görögök barátjainak) Küldöttje serényen fáradozik Moreában a' hosszas hadakozás miatt elszegényedett és utolsó nyomorúságra jutott Görög familiáknak felsegállításában. Egy közelébbi levelének, mellyet haza Éjszak-Amérikába a' Philhellen Társasághoz küldött, foglalatja rövid kivonatban itt következik: „A' télnek végével feltettem magamban, hogy bizonyos számú szegény familiáknak földet szerzek, mellyet műveljenek. E' végre kiváltképpen alkalmatosnak láttam egy darab pusztát a' Korinthusi Istmusban, mellyet azolta Washingtoni ának elneveztem. Az Igazgatószék 5,000 Stremma (Hód-) földet kérésemre itten kiszakasztatott, és minden adótól 5 esztendőre, felszabadított. Ide én 26 familiákat, kik Atheneből, Scióból és Aivaliból futottak ki, letelepítettem. Elsőben a' férjfiak építettek magoknak kunyhókat, annakutánna elhozták feleségeiket is és gyermekeiket, és a' földet, mellyet nékiek kimutattam, művelni elkezdettek. Szereztem segítségre 200 dologtalanúl idestova tévelygő

embereket is, kik nékiek a' háborúban elpusztított épületeknek töredékeiből rendes házakat építeni segítsenek. Így készültek el a' Házak és udvarok, tulajdon mesteremberek nélkül. Ajtókat, ablakokat és házi eszközöket nékem kellett tsináltatni számokra. Kinek kinek naponként adatok fél Oka (1 itsze) lisztet, aratásig. Kétszáz Stremma föld bé van vetve kukoritzával és pamuttal; az aratásnak fele az övék lesz; fele a' nékiek adott Költsönnek visszatérítésére való. — A' Háznépek, apraja nagyja, kinndolgoznak a' mezőben egyik a' másikkal vetélkedve. Így élnek ők megelégedve. — Ez meglévén, a' nevelésre fordítottam fő gondomat. Állítottam egy Oskolát, és Tanítóul szerzettem bele egy Görögöt a' ki a' Lancasteri tanításmódját valaha Angliában tanulta. Ennek most 35 Oskolássai vannak, kiket én néhanéha meglátogatok, és örömmel tapasztalom ezeknek a' gyermekeknek rendkívül éles elméjeket, kik még valaha Ős-eleiknek méltó unokái lesznek. Most abban fáradozok, hogy egy nagyobb Oskolát állítsak; a' Korinthusi Basának hajdanilakását újra felépíttetem, és Oskolává téveszem, hogy a' szomszéd helységek is ide küldhessék fijaikat. — Ezen a' helyen hajdanában egy falu állott. Többszöri utánajárás után megleltem a' falunak néhai lakosait is, de a' kik közzül már, csak 14 Háznép volt még meg, a' többiek elvesztek a' háborúban. Ezek az Isthmusnak földalatti barlangjaiban nyomorogtak, rettenetes szegénységben. Ezeket is felvettem az én Gyarmatom lakosai közzé, és bár semmijek nem volt is, nem kértek egyebet mint segítséget Házaiknak, és Udvaraiknak újrafelállítására, és szántó vető eszközeiknek megszerzésére. Megígérttem, hogy én adok nékiek pénzt költsön 8 proCentre (itt a' törvényes interes 10 proCentet leszen)

az alatt a' feltétel alatt, hogy 5 esztendő alatt megfizessenek. Tapasztaltam, hogy nagyobb haszna van, a' költsön mint az ingyen adott pénznek. De midőn előjönének, tsak 300 Piastert kértek, mindenik Háznép mintegy 20 Dollárt. — Látni innen, melly sokat lehessen Görög Országban, kevéssel tsinálni!.... Szándékozunk egy Ispotályt is, mellyre még 20,000 Dollár vagyon a' kaszszában az utolsó küldeményből, állítani. — Kérem a' Társaságot, hogy az általam e' kised Gyarmatnak adott Washingtoni a nevet erősitse meg.“

P o r t u g a l l i a.

Lisbona, Dec. 30-kán. Queluzban a' f. H. 26-dikán kéztsókolás volt. Az Udvari Újság, midőn e' tzerimoniát leírja, így szól: „Egy órakor fogadta Ő Fge, a' Királyiszékben ülve, az itt lévő idegen Követeknek köszöntéseit. Ezen fényes udvarlásnak alkalmatosságával, a' legelső személyek minden rendekből, megjelenének a' király előtt. Ő Exczája a' Petrai Püspök, Msgr Giustiniani az Apostoli Nuntius, Gróf Montalegre Spanyol rendkívülvaló Követ és meghatalmazott Minister, és Brant Tamás Úr Éjszak-Amériki Követ szerentsekívánásaikkal udvarolnak vala Ő Fgének. Jelen voltak ezen kívül némelley Consulok, azoktól az Országoktól, kiknek Udvarunknál még nintsenek Minister Követei.“ — Donna Isabella Herzegaszszony is, noha alig gyógyult még fel egészen, ott volt a' tzerimonián, testvérje (Dom Miguel) mellett.

Az úgy nevezett Nemzeti Legiók, kik 1808-ban, (midőn a' Frantziák Portugalliát fenyegetnék) állítottak vala fel néminémű Nemzeti Test-Örző Sereg gyanánt, Dom Miguelnek egy parantsolatja által eltöröltetnek;

ellenben a' régi, Privilegiált Regimentje Lisbona Városának, minden hajdani Privilegiumaival ismét felállittatik.

A' Courier Jan. 12 ről, a' következő tekervényes elmélkedésekbe ereszkedik, Portugalliára nézve: „Azt gondolhatná az ember, hogy egy olyan Országban mint Portugallia, melly Nagy Britanniával olly régtőlfogva belső egybeköttetésben áll, nem igen nehéz megbizonyosodni felőle, minő légyen a' népnek gondolkozása és kívánsága; és még is alig van valami tárgy, melly felettnagyobb lenne az értelmeknek külömbözése Nem tsak azok tévelyednek meg, kiknek (mint a' Journalistáknak) szüntelen tsak holmi töredék tudósításokból, mellyek egyben függés nélkül valók és egymással néha néha ellenkezők is, kell ítélniek; hanem ott helyben Portugalliában is szinte hasonló vagy még nagyobb homály vészi környül a' legértelmesebb szemlélőt is. Nem sokat ártana ugyan ez a' homály, ha a' gondolkozásnak (a' Portugallusok fejében) külömbözése egyedül a' theoriában határozódnék; de ki van terjedve, fájdalom a' tselekedetekre is. A' Nemzeti visszálkodásnak mindegyik felekezete (t. i. a' Constitutionalisták vagy a' D. Pedro követői, és az Absolutisták, vagy a' D. Miguel barátjai) részszerént előítéletből részszerént indulatosságból annyira balúl ítéel és félremagyaráz mindent, hogy előadásaiknak még az olyan dolgokban is nagyon örizkedve lehet hinni, mellyek pusztá Históriai elbeszélések. Még kevésbé lehet építeni ítéleteken, midőn olyan dolgokról vagyon szó, mellyek pusztá gyanításnak tárgyai — Ezen észrevételeknek tevésére, annak a' rendetlen és illetlen helyheztetésnek meggondolása vezet minket, mellyben Nagy Britannia darab idő olta Portugalliával áll.

Szenved mind a' két Nemzetnek közhaszna, megállott kereskedése, Nemzetek jussait érdeklő Vítatások és Remonstratiók jöttek elő, és jönnek bizonyosan ezután is, mellyeknek hangja a' mostani környüllások között elkerülhetetlenül megtsípösödik és keseredik. Mi távol vagyunk attól, hogy egy ilyen nehéz és Complicalt esetben idő előtt megszólamlani akarnánk: annyit mindazáltal bátorkodunk állítani, hogy a' Portugalliai dolgoknak erős és helyes lábra való megállítására nagy lépés léssen, az arról való megbizonyosodhatás, hogy maga Portugallia, gondolkozását és ítéletét egy olyan módon kimondta, mellyet sem elmagyarázni sem félre érteni nem lehet. (Jól van; de minekutánna Dom Miguel Királyá kikiáltatott, a' feltámadt Constitutionalisták kiűzettek, vagy elnémítottak, és az eloszlatott Országgyűlés helyébe egybehívott Cortesek jussát a' Thronushoz megesmerték: mit kíván még a' Courier, mi van még hátra, a' mivel Portugallia kimutassa gondolkozását és ítéletét?)

Éjszak Amerikai Egyes. Státusok.

Azon beszédben, mellyet Jackson Ur, a' mostani Elölülő Dec. 8-ikán a' Congressus Házaihoz tartott, a' következő nevezetesebb helyek fordulnak elő: „A' Constitutionak egy rendelkezése kötelességemmé szabja ki, a' mi honnyi és külső dolgaink mibenlétének előterjesztését az Uraknak, — mint a' 24 független Státusok, és a' 12 milliom boldog lakosok Törvényhozóinak, — eleibe. Színlelésnélkül való örömmel, (mellyért méltó mindnyájunknak egymásnak örvendeni, és az Isteni Gondviselésnek buzgó hálákat adni), kútfeje reám nézve az, hogy mi az egész Világgal békeségben élünk, és a' közönséges boldogságnak

Hazánk a' legörvendetesebb példája és bizonyossága. Ha pillantásainkat más népekre és Nemzetekre fordítjuk, szívünknek igazi és buzgó kívánsága, minden embertársainkat azoknak az áldásoknak, mellyekkel mi magunk élünk, birtokában látni és a' megvilágosodásban, szabadságban, és a' Társaságos jóllétben gyarapodásokat tapasztalni.“ — A' ki tudja, hogy ama Köz Társaságban, midőn a' Statusnak elsőszolgája, Fejedelméhez, az az a' Néphez vagy is annak Képviseleihez szól, hogy a' dolgoknak miben létéről számot adjon, nem járulhat elő hamis tzifra beszédekkel, hanem igazságot kell mondania: lehetetlen annak részvétel nélkül olvasni az Elölülőnek ezen szavait, mellyben Hazáját a' Társaságos boldogságnak eleven példájául hirdeti a' Világnak.

Midőn a' külső dolgokra térne az Elölülő beszédjében, így szól a' többek között: „A' mi a' Külső Országokkal való állásunkat illeti, az természetete szerént békés és barátságos. Vagynak mindazonáltal közöttünk és más Hatalmasságok között bizonyos perestárgyak, mellyek mind átaljában az Országgra, mind Polgárjaink között sokakra nézve felette fontosok. Ezen peres tárgyaknak eligazítása, szíves törekedésemnek tzielja fog lenni, és bár nem kevesek is az itten előforduló nehézségek, a' kedvetlen kimenetelről való aggódásnak helyét nem látom. Hazánk mindenel, a' mi egy Nemzetnek erejét és hatalmasságát teszi, bír és Interestszéinek megoltalmazására tökéletesen alkalmas. A' Végrehajtó Hatalom (az Elölülő) abból a' szempontból indul ki, hogy semmit ne kívánjon a' mi nem tiszta és világos igazság és semmit el ne szenvedjen, a' mi igazságtalanság... Ezek között a' már több esztendő óta fennforgó perestárgyak között, legfeljül ál-

lanak azok, mellyek Ánglia, Frantzia Ország és Spanyol Ország között és közöttünk Diplomatikai alkudozásoknak a' tárgyai. Nagy Britannia nézve, melly mind a' Hadban, mind a' békességben nagy, egy ditsőséges, békés és nagy lelkű Vetelkedésnek esztendeit várhatjuk. A' két Nemzetnek Históriájában és állapotjában minden azt mutatja, hogy egyik a' másiknak tiszteletére méltó és a' legillendőbb Politika mindkettőjökre nézve abban áll, hogy a' jó egyetértés feltartassék. A' mostani Nagy Britanniai Kabinétnak még sem ideje sem alkalmatossága nem volt Politikáját; mellyet erántunk elméjében hordoz, tellyesen kifejtve megmutatni, de reményem, hogy annak Charactere békés és igazságos lezend; melly esetben ügyünk hamari és vég eligazittatását bizodalommal várhatjuk. A' határpernek megítélése egy Köz Bíróra (a' Belga Királyra) vagyon köz akarattal bízva, a' kinek függetlenségében, belátásában és egyenességében nem kevésbé megnyughatunk, mint ügyünknek igazságos voltában bízhatunk. — Frantzia Országtól a' mi régi Szövetségesünktől vagyon jussunk azt az igazságot, melly egy hatalmas, megvilágosodott és nemes szívű Nemzetnek Uralkodójához illik, megvárni. Bizonyos számú Polgárjainak kárpótlás kívánásai, darab idővel ez előtt az akkori Frantzia Ország-lószéknek parantsolatjából történt erőszakos elfoglalásáért sajátjaiknak, mind ez ideig nintsenek ki elégítve, és annál fogva kellemetlen Vitatásoknak ötletei a' két Ország között. A' mi Ministerünknek a' Párisi Udvarnál, meg vagyon hagyva, hogy ezen kár Pótlás-kívánásokat, azzal a' hathatósággal sürgesse, mellyet a' felforgathatatlan igazság parantsol. A' Spanyol Országba kevéssel ez előtt elküldött Ministerünkre az bízattatott,

hogy a' két Országnak költsönös hasznára légyen munkás egy Kereskedési Alkukötésnek szerzésében liberalis és költsönös feltételek alatt; és egyszersmind azoknak a' polgárjainknak részére, kik hajóiktól és portékáiktól a' Spanyol Hatalom nevében megfosztattak, igazságot és kárpótlást kívánjon. — A' többi Európai Hatalmasságokkal a' legbarátságosabb lábon állunk. Orosz-Ország minden időben tántoríthatatlan barátja volt az Egyesült Statusoknak. Török Országba való beütése a' feljebbi esztendőben eleven sajnálkozást gerjesztett ugyan azok erant, kik a' háború pusztításainak áldozatul kitéve valának, de szabad reménylenünk, hogy annak Resultatuma a' Civilizatió ügyére és az Országok jól létének gyarapodására nézve épületes és sikeres fog lenni. — Ausztriával való kereskedésünk; jóllehet tsak másod rendű, nevededik lassanként és az Igazgatószéknek ápoló figyelme-tességét megérdemli. Ezen Hatalmassággal egy Barátsági, Hajóközlelési, és Kereskedési Alkukötés szerzettett, melly a' Senatusnak eleibe fog terjesztetni. — —“

A' Külső Országokkal való hogyan állásnak előadása után a' Constitutióban bizonyos Javításoknak béhozását tanátsolja vala az Elölülő, mellyek az Elölülőnek és a' Vice Esölülőnek választása módját érdeklik. „A' mi Constitutionknak Systemáját, — monda a' többek között, — úgy tekintették annak Szerzői, mint Próba-Systemát és annak fogyatkozásait időről időre iparkodtak tökéletesíteni. A' fő tisztviselők választásának jussa, a' népé; ő válaszsza tehát magának a' Főt. Soha sem kell ezen választásnak tellyességét tsonkítani, sem a' Választó Collegiumoknak felvétele, sem (a' bizonyos környülállások között a' Képviselők Házának engedtetett) Köz-

ben-járás által. A' tapasztalás mutatja, hogy minél többek a' Közbenjárók a' nép kívánságának tellyesítésére: annál nagyobb a' veszedelem a' kívánságnak kijátszására. Legtanátsosabb azért, hogy a' nép, a' mennyire illendően szólhat, ő szóljon, mi a' kívánsága. Az Elölülő-ségre vágyóknak száma között, megeshetik, úgy megoszlanak a' vokok, hogy kétségesnek látszik kié legyen a' többség. Ebben az esetben a' Constitutio, a' Közbenjárást és az elhatározást bízva a' Képviselők házára, de a' hol a' nép akaratját sokszor nem esméri, sokszor nem tisztelik. Némellyek hamisságból, mások tévelygésből ítélnék. De ha szinte rendíthetetlen jámborságuk volnának is a' Képviselők, és ha szinte tudnák is szorosán Constituenseiknek kívánságaikat; mégis megtörténhetik a' mostani választás-mód szerint, hogy az Elölülő a' Kevesebbségtől választatik. Melly esetben, természetesen, a' Többségnek rajta kell lenni, hogy ezen hibás Institutio megváltoztassék és igazíttassék. Így megfordíttatik visszásan a' mi Systemánknak első alapja (hogy t. i. a' Többsége a' hatalom) és az eképpen választatott Elölülő nem bírván a' népnek bizodalját, nem felelhet meg igazán kötelelességeinek.“ — Tanátsolja továbbá, beszédjében az Elölülő, hogy azokból a' hivatalokból, mellyeket az Elölülő osztogat, rekesztesse ki törvény által azok a' Képviselők, kiknek hivatalos befolyások volt az Elölülőnek választatására; továbbá azt is, hogy az a' törvény, mellyben némelly megnevezett Tisztségek (p. o. az Elölülőség, Vice-Elölülőség) bizonyos időre, négy vagy hat esztendőre szoríttatnak, terjesztessék ki közönségesen minden Tisztviselőkre. „Kevés Tisztviselő van — így szólott a' többek között — a' ki idővel hivatalbeli kötelelességei eránt, jobban vagy kevésbé, meg ne hi-

degednék; meg szokja a' közönséges dolgokat részvétel nélkül nézni; a' hivatalt úgy nézi, mint sajátját, és megresztesedik. De — egy olyan Országban, a' hol a' hivatalok egyedül a' Nemzet javáért állíttattak, nintsen egynek is jussa a' másik felett bizonyos hivatalhoz; a' hivatalokat nem azért hozták bé, hogy egyes személyeket köz költségen tartssanak. Méltatlanság annál fogva senkin nem esik, ha tisztjéből elbocsátatik. E' javallat megszorításnak kettős lenne a' haszna, eltörle né az elhatalmazott képzetet, a' hivatalnak saját birtok gyanánt való tekintéséről, és a' Sorra járás (Rotation) vagy Kerülés Principiumát, a' mi lelke a' Republikanismusnak, meg elevenitené.“ — —

Figyelmet érdemel végre az a' hely is, a' hol az Elölülő az Országos jövedelmekről rövideden számot ad. Jan 1-ső napján 1829 volt a' Kintstárban, maradék a' feljebbi esztendőről = 5,972,455 Dollar, 81 Centim. Ugyan azon esztendőben, vala a' jövedelem, 24,602,250 Dollár; a' Költség tézsen 26,164,592 Dollárt. Marad e' szerint a' Kintstárban Jan. 1 napj. 1830, = 4,410,970 Dollár és 81 Cent. Az Országos Adósságokból, mellyekből azon esztendőben 12,405,005 Dollár (mint rendesen) lefizettetett, marad Jan. 1 napj. 1830, = 48,565,406 Dollár. Ezek szerint az Országos adósságok kevés (négy, öt) esztendők mulva tellyesen ellesznek töröltetve, és akkor az a' 12,400,000 Dollár, melly eddig az Adósság rovásra kellett, szükségtelen lesz, vagy más közhasznú Intézetekre; p. o. Tsatornáknak és Országútaknak készítésére fordíttathatik.

Frantzia Ország.

Berryer Úr, az ifjabb, Felső-Loire Megyének Képviselőjévé szeretne

elválasztatni. A' liberalis Journalok, kiknek Berryer Úr (mint erős Royalista) nem tetszik, azt hirtették el, hogy az ő Adója tsak 993 Fr. és 91 Cent. következéskeppen nem fizet annyi adót, a' mennyi megkívántatik a' törvény szerint, hogy valaki Képviselevé elválasztathassék. A' Moniteur jelenti, hogy Berryer Urat, igen is ellehet választani, mert noha Felső Loire Megyében tsak 993 Frankot és 91 Cent fizet adóul, de vagyon azon kívül Epinayban is birtoka, és az Adónak, mellyet ő esztendőnként fizet, summája, a' törvényben meghatározott summánál nem hogy kisebb volna, de sőt inkább azt sokkal meghaladja.

A' „Precis des Evenemens Militaires par Mr le Comte Mathieu Dumas“ tizimű munkának XIX-dik darabjában, egy nagy Számadó jelentés közöltetik kivonatban, mellyet Gróf Daru, mint akkori Főtisztartója a' Tábornak, a' háborúknak elvégződésével Napoleon Császárhoz teve, a' meghódított Országok Fő Kaszszájának jövedelmeiről és Költségeiről. E' szerint, két esztendő alatt, Oct. 1 napjától 1806 — Oct. 31-keig 1808, az elfoglalt tartományokból való jövedelem volt 604,227,922 Frank és 9 Cent. A' ki adott költségeknek Summája ment = 212,879,555 Fr. 21 Cent. Felesleg maradt e' szerint Frantzia Országának = 391,348,586 Fr. 88 Cent.

O r o s z O r s z á g.

Albrecht Burkus Kir. Hertzeg Jan. 11-kén Pétervárba megérkezett. — Gróf Paskevits Ezerumban, 34 kézzel írott és 2 nyomtatott könyvet, 9 Kéziratokkal egyetemben a' Bajasidi Könyv-

tárból megvásárolván Pétervárába küldötte. Meg van közöttök a' két első darabja Persia és Arabia régi Historiájának; mellyet Kazi-Akhmed Ben-Allekuirt, és a' lagritkább arabs könyvek közzé tartozik. Vagyon ezenkívül egy igen régi munka Tatár nyelven írva, melly Derben d Historiáját foglalja magában.

O d e s s a, Jan. 13-kán. A' Török Követek Jan. 7-kén Odessát elhagyták és Poltava, Orel, Tula, és Moskau Városokon keresztül Sz. Pétervárba elúztak. A' kotsiknak, mellyek őket és a' kíséző Tiszteket viszik, száma 55. — Az idő néhány napok óta engedelmes kezd lenni, és a' jég a' tengeren Jan. 11-kén éjjel elolvadt, és egy hajó, melly Puska-
porral és golyóbisokkal terhelve, Burgasból jött, akadály nélkül bészállott a' kikötöbe.

S p a n y o l O r s z á g.

Az idei télnek keménysége rendkívül való Spanyol Országban. Az Ebro Vize Saragossánál befagyott. A' legvénebb emberek sem emlékeznek Arragoniában ilyen kegyetlen hidegre. A' Theatrum Saragossában zárva vagyon, zárva állanak a' Törvénszékek is. Sőt Andalusiában is leszállott a' Hév-mérő, a' Zerus alá, a' mi ezen deli tartományban hallatlan ritkaság. Madridban Jan. 4-ikén 10 gradusnyi volt a' hideg.

N a g y B r i t a n n i a.

London, Jan. 16-dikán. A' tanácskozások és Conferentziák a' Ministerek, és némelly Követek között ismét gyakoriak.

P á p a B i r t o k a.

Ő Szentsége, Leukai (in partibus) Püspök Fő Tiszt. de Angelis Urat a' Forlii Püspökségnek General Vicariusát Apostoli Nuntiusá kinevezte Svájtz-Országba.

M a g y a r O r s z á g.

Sáros Patakról, Jan. 17-dikén 1830. A' Haza' és Fejedelem' buzgó védelmében szerzett ditsőség annál forróbb hálát érdemel, minél több veszélyek közt kellett azt kivívni. Köz tisztelet vészi azt környül éltében, 's szíves részvétel követi a' sírba, a' ki ezen fontos kötelességet híven teljesíté. A' szeretetnek és háladatosságnak illy szelíd érzései között kísértetett az örök nyugalomba volt Ts. Kir. Fő Strá'sa Mester Szent-Király-Szabadjai Szentes J ó's ef Tek. Ns Zemplény Vármegye Tábla Bírāja, folyó esztendő Boldog Aszszony hava 10-dikén, minekutánna 63 esztendőt élt volna. — Gondos Szüléji, Attya egy jeles műveltségű Tudós és Tanító, Anyja egy okos és kegyes Aszszony a' virágzó Máriássy Familiából, mellynek érdemei mind a' békességben mind a' háborúban egyaránt tündöklenek, különös szorgalommal nevelvén 's a' szükséges tudományokban kiformálván, a' Katonai dicső de nehéz pályára lépett, és már az utólsó Török háborúban 1788-ban nevezetes részt vett. De kiváltképpen az ezután következett véres háborúkban, olly hasznos szolgálatokat tett, hogy azokat ditsőségesen uralkodó Királyunk kegyes figyelmére méltóztatta 's személyét

díszes rangal jutalmazta. Az 1809-diki nagy következésű esztendőben, már mint Ezredes Fő Hadnagyot a' Zemplényi és Unghi egyesült Felkölt Nemes Sereg-nél még inkább ragadta a' Haza' szent ügye által élesztett nemes tüze a' ditsőség vármezején újabb dísz 's érdem koszorút nyerni, midőn ama balszerentse, melly olly sokszor űzi kegyetlen játékait az emberrel, minden reményeit 's keztetető kinézéseit egyszerre semmivé tette. A' balsors világi ditsőségünkkel együtt csak akkor rabolja-el tőlünk boldogságunkat is, ha nem tanultuk meg ezt voltaképpen ismerni és betsűlni. Az a' nemes szelídség, jószívűség 's dolgaiban való serénység, mellyek a' táborban díszesíték, itthon is kitetsző tulajdonságai maradtak életének; különösen a' magyar szíves barátság, a' politikai 's gazdasági tudományok és a' természet tsendes örömei voltak meglegedésének kifogyhatatlan kútfejei, mellyekből vigasztalást 's enyhülést merített munkás éltének alkonyán is. Felesége egy kegyes indulatú 's fedhetetlen hűségű Aszszony, egyetlenegy fija, kedves atyafijai 's számos jó barátjai kesergik váratlan elhunytát.

A' pénz folyamát Januárius 28-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 103
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, 137 1/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 62 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1281 3/5 for. ton,
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Marton J ó's ef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 752.)